

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Str. Iuliu Maniu 8
Telefon: 6-30.

Gyógyítható

teljesen, száz százalékgig a gyermek-paralízis — mondotta a legnevesebb német gyermekorvos a most megtartott budapesti kongresszuson. Gondtalan könnyűséggel beszélt az országunkban végig suhanó rémről, semmi az egész, néhány lumbálinjekció meg egy kis szérum és a drága kicsinyek legyűrők, letapossák a bénaságot, nyomorékságot okádó sárkányt.

A német gyermekorvos fölényes diagnózisára fel kellene vidulnia nálunk is a szülői szíveknek és kismulniok az aggodás által szántott ráncoknak. És még sem ujjongunk, még sem vidulunk, mert ami Németországban orvosgyakornokok jelentéktelen próbája, azzal nálunk hiába viaskodnak tudós orvostanárok is.

Nincsen szérum.

Van külföldön. Azt nem engedik be. Gyártanak itt helyette. Az aggodás nem enged fel erre sem.

Nincsen megbízható szérum.

És a kérdésre, hogy miért nincs, felfakad közéletünk igazi rákfénjének sebé. Hallgatni és olvasni, majdnem olyan rémes, mint szembezárlani a végzetes kórral. De azért hallgassunk, de azért olvassuk.

A külföldi szérumokat beengedés előtt két fórum vizsgálja felül. Egy alsóbb fórum és egy felsőbb fórum. Romániában két szérumgyár van, az egyiknek tulajdonosa: tagja az alsó bizottságnak, a másiknak tulajdonosa: tagja a felső bizottságnak. Eddig ez olyan egyszerű és naiv, mint a Piroska és a farkas meséje.

De a külföldi szérumoknak aprobálás előtt be kell mutatni a gyártás receptet és le kell írni az előállítási módszert. Ez a nagy térékű gyártási titok, melyet egyes gyárak szinte felfegyverzett hadsereggel őriztetnek. Romániában alsófokon odakerül az első konkurrens kezébe, másokfokon a másik konkurrens kezébe.

Tetszik már valamit kapiskálni abból, hogy miért dermedünk halálos félelembe olyan ok miatt, mely Németországban könnyű mosolyt huz az orvos és a szülő ajakára. Az egyik szérumgyártó az alsóbb bizottságban, a másik szérumgyártó a felsőbb bizottságban, kinn a farkas benn a bárány, a külföldi szérum nem jön be a zöldlevelű kapun, de beoson ott korcsmása.

Ne mondjatok ilyen rémes mesét gyermekeinknek!

A pusztá igazságot elég, ha tudják a felnőttek, a szülők, akik hetek óta remegnek a kicsinyeikért és biznak abban, hogy ha a baj beüt, Berlinből repülőgépen is lehet becsempészni a szérumot.

Csempészni kell a szérumot a beteg gyermekek és csempészni kell az igazságot az egészséges felnőtteknek.

Orosz hadihajók jelentek meg a konstancai kikötő előtt

Flottagyakorlat vagy újabb hajórablás készült

(Konstanza, szept. 16.) A Rador hivatalos táv. iroda jelenti: Tegnap este 5 órakor a konstancai kikötőtől mintegy négy kilométerre 5 orosz hadihajóból álló flotta jelent meg és mintegy egy óra hosszat Kanstanza előtt cirkált, majd északkeleti irányban Odessza fele eltűnt. A hajóhad két cirkálóból és három torpedórombolóból állott, melyeket hidroplánok követtek. A katonai hatóságok rögtön jelentették az esetet Bukarestbe, ahol megállapították, hogy valószínűleg a balti tengeri orosz flottáról van szó, mely most a Fekete-tengeren manővereket tart. A hadihajó megjelentése nagy feltűnést keltett Konstanzá-

ban és az emberek ezrei tódultak a kikötő felé, hogy az orosz hadihajókat lássák.

Az orosz hadihajók megjelenése Bukarestben is nagy érdeklődést keltett és beavatott körökben két verzió is merült fel a hadihajók megjelenésének okáról. Az egyik verzió szerint az orosz hajók demonstráció végett jelentek meg Konstanza előtt, másik és valószínűbb feltevés szerint a hadihajók egy Galatzból kiindult egykori Vrangel-hajót akartak a Costy hajóhoz hasonlóképpen elrabolni. Érdekes, hogy utoljára 1915-ben jelent meg orosz hadihajóhad Konstanza előtt, mikor a német flotta elől menekült.

Szélhámosok zsarolják a vacarestii fogházban elzárt rabok hozzátartozóit

(Bucuresti, szept. 16.) A vacarestii fogház igazgatósága feljelentés folytán értesült arról, hogy az állami intézmény több hivatalnoká hónapok óta zsarolja a fogházban elzártak hozzátartozóit, ruhákat, pénzt és más értékes holmit csalva ki emberektől azzal, hogy beviszik majd a fogházban elzárt hozzátartozók-

hoz. A feljelentések hivatalnokok ellen szoltak, a bevezetett vizsgálat azonban megállapította, hogy a hivatalnokok mit sem tudnak a dologról. Ismerlen szélhámosok a zsarolók, akik mint a fogház hivatalnokai léptek fel a megcsalt áldozatokkal szemben. A rendőrség a szélhámosok nyomában van.

Bratianu Vintila elismeri a külföldi tőke szükségességét

(Bucuresti, szept. 16.) Bratianu Vintila Párisban nyilatkozott s kijelentette, hogy Románia belső viszonyai teljesen konszolidáltak és Romániának a közép-európai béke megteremtésében jelentékeny szerepe van. Majd rátért a Ferdinánd király halálával kapcsolatos politikai eseményekre és kijelentette, hogy a király halála egyáltalán nem okozott semmiféle zavart Románia állami életében és a kisebbségek a lehető leglojálisabban viselkedtek ez alkalommal.

A kisebbségek helyzetével foglalkozva kifejtette, hogy ez nem akut problémája Romániának, miután ez homogén nemzeti állam, amelynek 18 millió la-

kosságából mindössze 4 millió képviseli a kisebbségeket. A kisebbségek a román nép testében beékelve egységesen fejlődhetnek.

A gazdasági helyzettel kapcsolatosan úgy nyilatkozott Bratianu Vintila, hogy Románia gazdasági élete a külföldi tőke segítségével teljesen konszolidálódott, de azért mégis szükségesnek látja külföldi tőkének a román tőkével való kooperációját, mert a gazdasági közlekedés teremt meg legjobban a népek közötti egyetértést. A lej stabilizációjáról Bratianu Vintila kijelentette, hogy ez egyelőre még nem időszerű.

Egy kolozsvári szabósegéd vita közben ollóval felmetszette társa hasát

Haldoklik az áldozat, a gyilkost letartóztatták

(Cluj-Kolozsvár, szept. 16.) A Mai Világ tudósítójától). Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap este 7 órakor a Mărăsesti-utca 32. szám alatt. A házban levő szabóműhelyben dolgozott Bedescu Emil és Wolff Miklós szabók, akik munka után hevesen összeszólalkoztak. A vitából verekedés támadt, amelynek hevében Bedescu felkapta az egyik asztalon heverő nagy szabóollót és azt tövig Wolff hasába szurta. Az olló a sze-

renesétlen ember gyomorszáján át hatott be a testbe, a hatalmas ütés következtében megtántorodott úgy, hogy az olló valósággal felmetszette a hasát. Wolffot a mentők be szállították a sebészeti klinikára, ahol azonnal műtétet hajtottak rajta végre. Sebei olyan súlyosak, hogy életbenmaradásához nincs remény. A III. kerületi rendőrség bevezette a nyomozást, Bedescut pedig őrizetbe vette.

Szombatra várják a megegyezést az optáns-perben

(Genf, szept. 16.) A népszövetség plénuma tegnap befejezte a tanács nem állandó 3 tanácstagjának megválasztását. A szavazás eredménye szerint Kuba, Finnország és Kanada lettek három évre a tanács tagjai.

Az eredmény kihirdetése után Wanderwede kijelentette, hogy a szavazást nem tekinti Belgium ellen irányulónak, hanem azon elv győzelmének, amely nem tartja helyesnek egyes államok újramegválasztását.

Wanderwede beszéde után élénken ünnepelték. Feltűnést keltett, hogy Stresemann nyíltan Belgium mellett szavazott.

Az optánsperben a döntést szombatra halasztották. Minden jel szerint az ügy megegyezéssel fog végződni.

Járványos betegszállítókat állított be a CFR

Újabb megbetegedések

(Bukarest, szept. 16.) Az egészségügyi miniszter járványosztályának kimutatása szerint a fővárosban újabb öt poliomieltis megbetegedés történt, Bukarest környékéről pedig 12 járványos gyermeket hoztak be kezelés végett.

A CFR vezérigazgatósága a járványra való tekintettel gyökeres intézkedéseket fogantatott és elrendelte, hogy a vasúton szállított betegeket harmadosztályú kocsikban izoláltan szállítsák a kórházakba. Ugyanakkor intézkedés történt arra vonatkozólag is kórházi központoknál, mint Bukarest, Pitesti, Slatina, Krajova, Turnu-Severin, Târgu-Jiu, Déva, Konstanza, Braila, Galatz, Bacau, Nagyvárad, Segesvár, Szeben, Brassó, Jasi, Kisenev, Csernovitz és Kolozsváron állandó járványos betegszállításra alkalmas harmadosztályú kocsik álljanak készenlétben. A súlyosabb eseteket az egészségügyi miniszter intézkedése szerint Bukarestbe fog kelleni küldeni, alaposabb kezelés végett.

MAI PÉNZPIAC

A piac teljesen üzletellen. Napok óta álló kurzusokkal. Export eseménytelen, vételgény minimális. — Zürichi nyitás, (szept. 16.) Berlin 12337, Amsterdam 2077 háromnegyed, Newyork 51856 egy-negyed, London 252162, Páris 2033, Milánó 2822 fél, Prága 1536 fél, Budapest 9065, Belgrád 913, Bukarest 320, Varsó 58, Bécs 7310.

100 lejért adnak a bankok:

3.195 svájci frankot, 0.6175 dollárt, 0.1261 fontot, 15.64 francia frankot, 11.36 lírát, 20.79 csehkoronát, 2.53 aranyárkát, 4.36 osztrák schillinget, 3.49 magyar pengőt, 34.96 dinárt.

Nem törvénnyel, hanem királyi dekrétummal ratifikálják a konkordátumot

(Cluj-Kolozsvár, szept. 16.) A Dimineata című lap biztos forrásból nyert értesülése szerint a konkordátumot nem fogják a parlament elé terjeszteni ratifikálás végett, mint ahogy azt egyesek állították. Bukaresti híradás szerint a konkordátum szentesítése ugyanazzal az aktuálisan fog végbemenni, amelyet az Averescu kormány által kötött, olasz-román konvenció ratifikálásánál alkalmaztak, amely tudvalevőleg királyi dekrétum útján történt.

Kolozsváron járt, futballturnéról tárgyalt, bárban mulatott, majd auton külföldre szökött a galaci banksikkasztó

(Cluj-Kolozsvár, szept. 16. Saját tud.) Ismeretes lapunk olvasói előtt az a nagyarányú sikkasztási és váltóhamisítási bűnügy, amelyet a galatzi rendőrhatalóságok lelepleztek a galatzi Dunarea bétisztító gyárnál, amelynek cégjegyzője, Abramovici több millióval károsította meg a vállalatot. A bűnügynek, mint tegnapi számunkban jelentettük kolozsvári vonatkozásai is vannak, amennyiben a nagylábon élő Abramovici Amateur-néven sportklubot alakított, amelynek tagjait kolozsvári futballistákból toborozta össze.

A galatzi Amateur sportklub kolozsvári tagjainak információja szerint Abramovici büncselekményeinek leleplezése után Galatzból Kolozsvárra szökött, autóval érkezett meg, délután kiment a városi sporttelepre, ahol többekkel tárgyalt arról, miképpen lehetne nagysikerű külföldi turnékat rendezni. A sikkasztó cégjegyző annak ellenére, hogy a rendőrhatalóságok már körözték, vasárnap este a bárban mulatozással töltötte idejét, majd éjszaka egy óra felé Nagyváradra utazott autójával, innen Halmiig, ahol elhagyta a román határt és Csehszlovákiába szökött.

Felvette a hozományt és megszökött az esküvő elől

(Bucuresti, szept. 16.) A sutiavai köröket érdekes házasságszédelgési eset foglalkoztatja, melynek áldozata Leib Ager gazdag sutiavai kereskedő, aki mintegy fél millióval fizette meg egy szélhámosba vetett bizalmát. Nathan Goldsleger amerikai állampolgár, aki magát newyorki gyárosnak adta ki, Sutiava községben hosszabb ideig tartózkodott s a gazdag kereskedői körökben menyasszonyt keresett magának. Sikertült is végre Leib Ager nagykereskedő lányával jegybeletetni, akitől 450.00 lejtvett fel előleg gyanánt a lány hozománya. A szerencsés vőlegény, amint a pénzt kézhez kapta, eltűnt a városból, másnak engedve át a házasság gyönyörűségét. A cserbenhagyott örömapa a rendőrséghez fordult, ahol megállapították, hogy a szélhámos vőlegény Németországba szökött, onnan Amerikába akar visszavonulni. A hatóságok köröző levelet bocsátottak ki ellene és értesítették úgy a német kikötő városok, valamint Newyork rendőrségét, hogy tartóztassák le a házasságszédelgő Goldsleger Náthánt.

Meggyilkolta testvérbátyját egy darabka földért

Focsani, szept. 16. Tifesti községben tegnap este borzalmas gyilkosság történt. Simion Voinea, egy községbeli lakos két lövéssel meggyilkolta bátyját, Sache Voinea földmivest és annak feleségét súlyosan megsebesítette. Az előzmények a következők:

A Voinea testvérek apjuktól egy kis darab földet örökölték, amelyen azonban nem tudtak megosztani, miután Simion Voinea azon a véleményen volt, hogy egyedül őt illeti a föld. Bátyja azzal fenyegetőzött, hogy a hatóságokhoz fordul, mire Simion kijelen-

tette, hogy megöli a bátyját. Tegnap este Sache Voinea feleségével együtt megjelent Simion öccsénél, hogy békés úton a föld felosztására bírja. A földéhes testvér annyira feldühödött, hogy fegyvert ragadva, legyilkolta a bátyját, sógoróját pedig halálosan megsebesítette.

Mielőtt a gyilkos testvért elfoghaták volna, megszökött. A csendőrség hosszas hajtszát, valóságos hajtvadászatot indított a gyilkos kézrekerítésére, ennek azonban a hegyek között teljesen nyomaveszett.

Egy 13 éves kislány felakasztotta magát, mert juhait tilosba tévedtek

(Bucuresti, szept. 16.) Reveica Irina 13 éves gainesti községbeli kislány juhait legeltette a falu határában levő erdőszélén. A kislány legeltetés közben elunta magát és az erdőbe ment gombát keresni. Az Irin gombakeresés közben elfelejtkezett juhairól, melyek gazda nélkül az egyik földmives vetésére tévedtek. Amikor a kislány az erdőből

visszatért, megrémülve vette észre, hogy juhait a vetésen vannak s a szigorú erdőőr közeledik, hogy megvámolja az okozott kárért. A Reveica Irina szülei verésétől való félelmében az erdőbe ment ott felakasztotta magát és meghalt. A kislány faluban érthető izgalmat keltett az eset.

Három kolozsvári család jött vissza Palesztinából

(Cluj-Kolozsvár, szept. 16. A Mai Világ tudósítójától.) Tegnap érkezett meg Kolozsvárra a palesztinai erdélyi zsidók falvából három család Kolozsvárra, melyek közül az egyik család látogatóni jött, a másik kettő pedig ismét letelepszik Kolozsváron.

A Mai Világ munkatársa felkereste a hazatért Farkas Ferenc családját, hol a következő érdekes dolgokat tudta meg Kfár Gideonról, az erdélyi Zsidók palesztinai falujáról:

— Az Émek Izraelben Haifától mintegy 40 kilométerre fekszik az erdélyiek Kfár Gideonja, melynek lakossága 4 erdélyi családból áll. A telepesek közül 12 család kolozsvári, ezek négy évvel ezelőtt vándoroltak ki Palesztinába, a falu alapításakor. A falu lakossága kizárólag földmiveléssel foglalkozik és érdekes, hogy

a legnagyobbbrészt jómódu erdélyi kereskedőkből és intellektuelekből álló kivándorlók a legszegényesebb életmód és kemény munka mellett is jól érzik magukat

falujukban, amely teljesen zsidó.

— A falu bírója a kolozsvári Rosenberger Samu, ki Kolozsvárott hivatalnok volt, Kfár Gideonban a következő kolozsvári telepesek laknak: Salamon Márton, Noti Márton, Wetteinstein Mihály, Wetteinstein Dezső, Hirsch Elek, Hirsch Móric, Krausz Mór, Rozenberger Samu, Samuel Samu, Salamon Abraham, Wetteinstein Vilmos és Farkas Ferenc, családjaikkal együtt.

Nem elég a 100 dunam föld a megélhetéshez

— A kivándorlók, kik valamennyien jómódu emberek voltak, a falu alapításakor a Zsidó nemzeti Alap útján 100 dunam földet szereztek fejkenként, ami 15 holdnak felel meg. Ebből a 100 dunamból 85 dunam szántó, 5 dunam erdő és 5 dunam pedig szőlő, míg körülbelül 5 dunamot a mezei és a községi utak emésztene fel.

— A kivándorló telepesek teljesen vad, évszázadok óta nem művelt földet

kaptak, hol a szántás a legnagyobb nehézségekbe ütközött a földben levő elfásult gyökerek miatt. Gőzekéjük, traktorjuk nem volt és így a legnehezebb munka várt az új életet kezdő telepesekre. Évek verejtékes munkája kellett ahhoz, hogy ma már az elhanyagolt föld megtermi a legszükségesebbeket. A hosszas nehéz munkának azonban még most sincs meg a kellő eredménye, miután az idő folyamán kiderült, hogy a telepes családok megélhetésüknek biztosításához legkevesebb 150 dunam föld szükséges.

A telepesek életmódja

— A telepesek fából, vályogból épült barakokban laknak és kizárólag földmunkákkal foglalkoznak. Állatállományok meglehetősen csekély és a legnagyobb bajt okozza, hogy a telepen levő 30 csecsemő számára sincs elegendő tejük. Főzelék sincs a kellő mennyiségben és tojás egyáltalán nincs. A valamikor jómódu emberek teljesen leszegényedtek és el vannak adósodva, miután semmiféle segítségük nincs.

Nehézségekbe ütközik a gyerekek táplálása

— Az utolsó időben a sok nehézségekkel küzdő telepeseket újabb csapás is érte. Néhány marhájuk elpusztult dögvész következtében, úgyhogy a falu gyerekeit nem tudták tejjel ellátni. Zöldség kevés van még, miután a zöldséges kertek csak most kezdenek eredményt hozni. A főtáplálék a rizs, mely meglehetősen olcsó. Húst keveset esznek a kolonisták, nem mintha vegetáriánusok lennének, hanem mert drága.

Csak a gyermekek táplálására...

— A falunak két kitűnő intézménye van, az elemi iskola és az óvoda, melyben a gyerekek nagyszerű nevelést kapnak. Az öregek egymásközött magyarul és zsargon nyelven értekeznek, a gyerekek már a legtisztább hébert is beszélnek.

Most Farkas Ferencné is közbeszól beszélgetésünkre. Édes uram, — mondja, — a szegénység nem szegény.

A falunk szegény, de azért senki sem vágyódik el onnan, sőt a hazajöttek is vissza kíváncsoznak.

Ha az erdélyiek is segítenék valamennyire saját falujukát, mint azt a lengyelek, a jugoszlávok és az amerikaiak teszik, a mi falunk lenne a legboldogabb a világon, mert csupa megelégedett ember lakná. Nem nekünk öregeknek kell a segítség, hanem kisgyermekünknek, kiknek táplálékát szeretnénk feljavítani. Higgye el uram — fejezi be Farkasné a beszélgetést, — ahogy tehetjük, visszamegyünk megint a falunkba a földhöz.

SZÍNHÁZ - MOZI

A színházi iroda hírei

Péntek: Boross Géza és Kökény Ilona kabarétársulatának bucsufellépése. C. bérlet.

Szombat: Cirkuszhercegnő. (Kolbay Ildikó, Tompa Béla vendégjátéka. A. bérlet.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Akácfa-
virág.

Vasárnap 6 órakor: Az ismeretlen katon. (Poór Lili, Táray).

Vasárnap fél 9 órakor: Erdészleány. (Kolbay Ildikó). B. bérlet.

Hétfő: Muzikus Ferkó: (Mende Klári, Kolbay Ildikó). C. bérlet.

Dagfin

Egy film, amely látszólag csak izgalmas és kalandos történet, valójában azonban sokkal több ennél. Nemesak, mert világhírű, nagy művészek játszanak benne, nemcsak mert felvételei a havas hegyek ormára vezetnek fel bennünket s a téli hegyvidék csodás életét mutatják be a legregebb képekben, hanem mert az egész filmet művészi összhang és szépség foglalja egybe és feledhetetlen látomást nyújt a néző számára.

A Dagfin főszerepeit Paul Wegener és Paul Richter játsszák. Felesleges hangsúlyozni, hogy a gölem nagy hőse és a Niebe ungok Siegfriedje együtt milyen ritka látvány. Paul Richter egy tisztaszívű havasi skifutót játszik, Wegener pedig egy kegyetlen, gazdag török urat. Megrázó bűnügyi eset kapcsolja össze ezt a két alakot, akik a csodaszép Maratha Albani varázsa körül kerülnek halálos konfliktusba egymással.

E nagyszabású film után nyomban a Tékozló fiu című film következik, mely a szezon egyik legnagyobb eseménye. A tékozló fiu, amely a modern élet és a bibliai élet közötti óriási párhuzam, egy év alatt világhírűvé lett és minden világ városban hónapokig adták.

Szabad bemenet vőtelkönyvszer nélkül!

Olesó
könyvvásár
Kolozsváron

5 lejtől 40 lejtig veheti meg most a szépirodalom remekait.

10.000 kötet

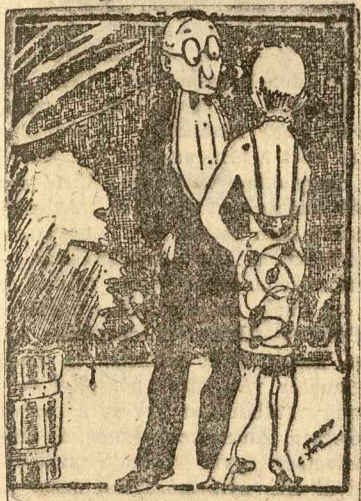
kerül eladásra. Szépirodalom, technika, tudomány. A Főier és Mátyáskirály-u. sarkán

CULTURA
könyvkereskedés

A Família kenyérrel magas táperezénél fogva 25% megtakarítás érhető el

HIREK

„Jó kereskedő

— Legyen a feleségem, Emma kisasszony.
— Sajnálom, de karacsonyra ki van tűzve az esküvőm másáll.
— Hát legalább vegye nálam a butorokat.

Két nő beszélget

— Nohát drágám, meg kell adni, hogy ezek a bécsi esküdtek fessül csinálják. Miután majdnem forradalomba kergették a honfitársait a Grozavescu fölmentéssel, most ezzel a mottóval, hogy „maradjunk az egyenesben!” megint ártatlannak mondottak ki valakit, aki, hogy igen tapintatosan fejezzem ki magamat, a saját szorgalmából tette magát övegygő. Ezuttal azonban — egy férjet! És ezért nem vagyok tisztában vele: bátorság-e ez, vagy éppen az ellenkezője? A saját megingathatatlanságukat akarják-e vele dokumentálni, vagy pedig a feldühösödött férjek lecsillapítására és kiengesztelésére hozták ezt a verdiktet, hogy alkalom esetén nekik is lehet az, ami senkinek se szabad. Nekem, mint vén romantikusnak lenne az ilyen esetekhez egy kiegészítő ideám. Az kérlek, hogy az ilyen módon magukra maradt, fölmentett övegyeket kötelezőleg össze kellene egymással háziasítani. Mert hiszen az esküdtek — még a bécsi esküdtek jószívének is van határa és az ilyen módon összekérült házaspárak bizonyára nagyon óvakodnának attól, hogy még egyszer elvisehettelenül boldogtalanoknak érezzék magukat. Igaz, hogy az emberek rettenetesen szórakozottak és feledékenyek tudnak lenni. Így például a sok között amire igazán nem vagyok kíváncsi, olvasom azt is, hogy az az Erdélyi Béla ne csak abszolút nyugodtan, hanem igen jókedvűen viselkedik a cellában, ahová a millistatti nyaralás után utókurára vittek. Ha ezzel a lelkiismerete nyugodtságot és könnyűségét kívánja dokumentálni, sőt demonstrálni, hát ez bizonyára igen célszerű. De van benne egy igen nagy adag szórakozottság is. Mert e nélkül a szórakozottság nélkül nem forrón szeretett fiatal felesége, ha nem is ő ölte meg, mégis meghalt szegényke és még a hant se nöhetett ki a koporsója fölött, mert szétarabolt részeit most küldözik egyik laboratóriumból vagy micsodából a másikba. Ilyen körülmények között egy halálisan szerelmes férjet el tudok én képzelni ártatlannak akkor is, ha hajnal-tól hajnalig sokogva temeti az arcát a tenyerébe és eszébe se jut, hogy megnyugtató érzés az, ha az ember egy súlyos váddal szemben ártatlannak tudja magát, de a legártatlanabb férjnek se kell okvetlenül vidámnak lennie, ha a fiatal felesége a legtermészetesebb halállal halt is meg néhány héttel előbb a világon. Én ugyan nem vagyok férj, de mégis így gondolom! Te nem?

— Visszaveszi az állam az Averescu-kormány által kiutalt jogtalan összegeket. Bukarestből jelentik: Oteteleaneanu volt averescanus közoktatásügyi állam-

Asztrakán prémek helyett két zsák gyaluforgács

Kétszázezer lejt csalt ki a vasuti podgyászbiztosítótól két szélhámos

(Buceuresti, szept. 16.) Ravasz módon kieszt csalással próbálták megkárosítani Jon Marian és Costica Jonescu brassói kereskedők a vasuti podgyászbiztosítót. A két család Ploiestben Brassó rendeltetéssel két zsákot adott fel, melyet nagy értékre biztosítottak azt állítván, hogy a zsákok drága asztrakán prémeket tartalmaznak. A zsákokat Jon Marian és Costica Jonescu gyaluforgácsal tölték meg prémek helyett és a csomaggal együtt utazva, ellopták azt a vonatról. A podgyászbiztosító társaság 200.000 lejt fizetett ki a leleményes csalóknak, akik azonban összeveszve egymással napfényre hozták titkukat. A hatóságok tudomást szereztek az új pénzszerezési módokról és a két család most Varcarestiben elmélkedik a szerencse forgásán.

Jasi börtönében agyonlőtte magát egy leleplezett szovjetkém

(Jasi, szept. 16.) A Jasi melletti Soroca városkában a csendőrség letartóztatta botrányprovokálás miatt Melvici Vasile adóhivatalnokot, aki azelőtt a Dnyeszterpartján lévő Atache-Soroca vámnál teljesített szolgálatot. Az adóhivatalnok a fogházban főlölte magát. Az öngyilkosság után került csak sor

megmotoztatására és ennek megejtése folyamán számos olyan tervrajzot találtak nála, amelyek arra engednek következtetni, hogy a szovjetkormányának kémkedett. A vizsgálat ilyen irányban folyik tovább, mivel valószínű, hogy az öngyilkosnak cinkostársai is vannak.

A tekirghiolli primár véresre vert egy ujságírónt

(Constantza, szept. 16.) Gheorghe Schiac primárja, tegnap véresre verte Aida Vermont neves, bukaresti ujságírónt. A brutális primár ugyanis egy zöldségárust vert előzőleg félholtra és ez a látvány felháborította az ujságírónt,

ugyhogy közbelépett. Ennek következménye az lett, hogy a primár az előkelő ujságírónek esett és úgy megverte, hogy a mentők szállították el. A brutális primárt letartóztatták.

— Hir, amely pénzt ér. A városban ma széltebt-hosszában híresztelik, hogy a Cultura könyvkereskedés (Pötér és Mátyás király-utca sarkán) eddig Kolozsváron nem tapasztalt olesó könyvvásárt rendez. Tizezer kötetet hoz forgalomba öt lejtől negyven lejig terjedő árban. Szabad bemenet, vételkényszer nines. Négy-öt márkás technikai könyveket 30 lejtért adnak.

URANIA

Szenzációs premier!
MALEC

kiváló komikus
MALEC COW-BOY
(vagy Malec és a tehén)

nagyszerű vígjátékban.
2 órai folytonos nevetés.

Monopol Fanametfilm

— A litvániai puccskísérlet. Varsóból jelentik: Mint Kovnóból jelentik, a hadügyminiszter Tauroggenbe érkezett, hogy személyesen vezesse a vizsgálatot a legutóbbi összeesküvés ügyében. A letartóztatások még tartanak. A letartóztatott egyének között számos szemképviselő is van. Hivatalosan jelentik, hogy a tauroggeni összeesküvésben elsősorban szociáldemokraták és a Laudinik-párt tagjai vettek részt, akiket a decemberi összeesküvés után közigazgatási uton Tauroggenbe küldtek és ott rendőri ellenőrzés alatt állottak. Kretynge helységben Griszus kerületi főnököt, aki szemleuton volt, az egyik összeesküvő megtámadta és revolverlövéssekkel megölte. A merénylő átmenekült a határon.

URANIA

Szenzációs premier!
MALEC

kiváló komikus
MALEC COW-BOY
(vagy Malec és a tehén)

nagyszerű vígjátékban.
2 órai folytonos nevetés.

Monopol Fanametfilm

— A vármegyei prefektusok adatai alapján állapítják meg a Monitorul Oficialnál elküvetett sikkasztások összegét. Bukarestből jelentik: Eugen Enescu, a bukaresti főügyészség harmadik kabinetjének vizsgálóbírója, aki a Monitorul Oficialnál történt sikkasztás ügyében

vezeti a vizsgálatot, a Mont Blank társaság székházában tegnap házkutatást tartott. Ennél a társaságnál ugyanis Tomescu, a sikkasztó vezérigazgató részvényes és adminisztrátor volt. A vizsgálóbíró számos váltóra bukkant, amelyeket Weiszberg, a társaság másod adminisztrátora bocsájtott ki Tomescu grójával. A felfedezés nyomán könyvelői szakértőket küldtek ki a váltókkal elküvetett operációk kivizsgálására. A belügyminiszter egyébként körrendelettel intézett az ország prefektusaihoz, melyben kérte egy kimutatás összeállítását arról, hogy mennyit fizettek be a Monitorul Oficialnak különböző közlemények fejében. Az adatok beérkezése után pontosan megállapítható lesz az, hogy a Monitorul Oficial volt vezetői mennyivel károsították meg az államot.

URANIA

Szenzációs premier!
MALEC

kiváló komikus
MALEC COW-BOY
(vagy Malec és a tehén)

nagyszerű vígjátékban.
2 órai folytonos nevetés.

Monopol Fanametfilm

— Négyes iker. Rómából jelentik: Egy torellói asszony négyes ikreknek adott életet. Mind a négy egészséges.

— A jó gyámnapa elsikkasztotta a gyámoltjai pénzét. Bukarestből jelentik: A bukaresti árvaszék feljelentése folytán érdekes örökségi ügy foglalkoztatja a bukaresti törvényszéket. Marcu Fischler tekintélyes bukaresti kereskedőnek még 1912-ben meghalt az öccse, aki akkori értékben több mint 100.000 lej örökséget hagyott hátra kicsiny lányai számára és végrendeletében bátyját bízta meg a gyermekei fölött való gyámkodással. A jó nagybácsi a gyámi tisztséget gondosan be is töltötte, testvéröccse vagyona fölött, amit lassanként teljesen eltulajdonított, míg a rábízott 2 gyerekkel egyáltalán nem törődött és sorsukra bízva kitette őket az utcára. A két kis lány a jó emberek kegyelméből éldegélt és most valamennyire nagyoskák lettek, érdeklődni kezdtek apjuk hátrahagyott öröksége után. A két kis lány az örökség után kutatva, az árvaszékig jutott el, mely megindította a vizsgálatot és megállapította, hogy a jó nagybácsi a kislányok pénzéből gyönyörű házat vett. Az árvaszék feljelentésére Alevera ügyész a Btk. 330. paragrafusa alapján megindította a sikkasztó gyám ellen a büntető eljárást.

Kevés fát fogyaszt,

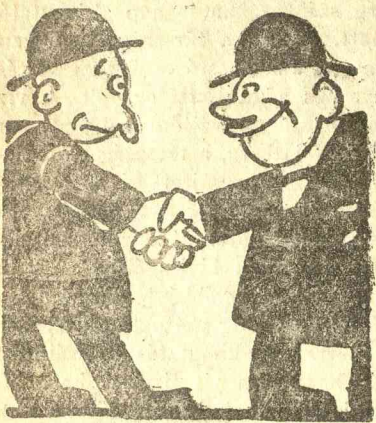
ha magas kalóriájú fát vásárol a Fagyapötgyárnál v.

Grün fatelep

(v. Külkeajntó-ut) Telefon 10.

— Vanczak Jánost beperelte a fia. Budapestről jelentik: Tegnap tárgyalta a bíróság azt a polgári pert, amelyet Vanczak János szociáldemokrata képviselő fia, Vanczak Béla és menyő, Einzig Margit indítottak a családfi ellen. A kereset szerint még jóval az esküvő előtt Vanczak János húszmillió koronás kapott kölesön Einzig Margittól, azzal, hogy képviselői fizetéséből rövidesen vissza fogja a kölesont fizetni. Vanczak azonban — szolt a kereset — nemcsak nem fizetett, hanem még azokat a természetbeni juttatásokat is elmulasztotta, amelyeket a fia házasságával kapcsolatban megígért. Kepes Andor dr., a felperesek ügyvédje Einzig Margit eskü alatti kihallgatását kérte. A bíróság megítélte az ezerhatszázpengős kereseti követelést és Vanczak Jánost kötelezte az összegnek tizenöt nap alatt, végrehajtás terhe mellett való megfizetésére. Vanczak viszontkeresetét illetően, amely a fiatalok tartására vonatkozik, a bíróság nem hozott ítéletet.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy ez a kolozsvári tanács nem is való Kolozsvárra...

— Hát hova lenne jó?

— Oslóba, Pancser ur, mert amint hallom újra fel akarják oszlatni...

— Hát Nagyváradon is folyik vizsgálat, igaz, hogy ott a kiküldött biztos nem lépett fel olyan erélyesen... mi lehet ennek a zoka?

— Nézze Pancser ur, a falusi fiatalembert szülei felkültették a városi rokonokhoz, hogy vezessék be a jó társaságba. A nőgyeleti bálon a falusi fiatalember nagyon udvarias az első nőhöz, akinek bemutatják. Mikor a második hölgyhöz viszik és az a kezét nyújtáná neki, a fiatalember nagy megrökönyödéssel elutasító mozdulatot tesz:

„A kegyed ismertetésére kisasszony nem reflektálok...”

Félrehúzzák, faggatják az udvariasság okáról, mire így magyarázza meg:

„Már otthon meg mondták, vigyázzak, mert a városban minden második nő romlott és ledér...”

— Ahá, szóval a kiküldött biztosokat már Bukarestben kioktatták, hogy minden második tanács...

— Nézze, Pancser ur, félreértés az egész... félreértésből fogják fel oszlatni a kolozsvári tanácsot... A tanács most hónapokig nem tehet semmit, rabja ennek a vizsgálatnak...

— Szóval vizsgálati fogoly?

— Ejnye Pancser ur, dehogyis... ne tévessze össze ezt a tanácsot Schultzeékkel, ha még az előbbiről beszélne...

— De kérem, hiszen a jelenlegi polgármester liberális? Talán csak nem liberális ellenes a kormány?

— Ugyan Pancser ur, fültanuja voltam a napokban egy liceumi és egy tarbut tanár vitájának. A liceumi román tanár visszautasította kollégájának vádját, hogy ő a vizsgákon antiszemita lenne, sőt a zsidó tanárt nevezte nagyobb antiszemitának a következő érveléssel:

„Kérem, én a vizsgákon vegyesen buktatok románokat és zsidókat, de Ön csak zsidókat buktat...”

— És ha szabadna kérdeznem, rendbe jött az előző egészségügyi miniszter által rendelt két vagon gégetükör kérdése...

— Rendbe Pancser ur, mert szerencsére a tükrökkel csak a gégebe és nem a vesébe látnak... Ha akarja, ebben is maradunk...

Dobozokat,
posta és
vasúti ládákat
promt szállít a
„**LEMNOS**” LÁDAGYÁR
Cluj. Calea Motilor 23. Telefon 645

Esőköppeney

Lei 850-től
Trench-Coats

Baglan lei 3500

M. NEUMANN
férfi és fiuruhaáruháza Cluj. Főter

Gépfegyvereket és gránátokat találtak a hatóságok egy jasi korcsmában

A testvéröccse jelentette fel a bűnöst egy nem sikerült zsarolás következtében

(Jasi, szept. 16.) A jasi hatóságok feljelentés folytán hatalmas fegyverraktárt fedeztek fel, egyik jasi korcsmában. Ciornei Todor jasi lakos tegnap megjelent az állambiztonsági hivatalnál és bejelentette, hogy bátyjának, Ciornei Györgynek a Nationale uton levő korcsmájában hatalmas mennyiségű fegyver van elrejtve. A rendőrség még az éj folyamán házkutatást tartott Ciornei György korcsmájában, ahol valóban nagy mennyiségű fegyver volt. A rendőrség többek között husz gránátot talált, nagymennyiségű ekrazitot és számos fém skatulyát és gyutacsot, melyek valószínűleg bombakészítés céljaira szolgáltak. A korcsma padlásán több gépfegyvert

találtak elrejtve és több, mint két tucat katonai puskát. Ezenkívül a rendőrség a falba beépítve felfedezett egy titkos rejtéskifőket, amely a Ciornei-testvérek levelezését tartalmazta, akik forradalmárokkal állottak összeköttetésben. Ugyancsak lázító tartalmu újságokat és brosurákat is talált a rendőrség Ciornei György padlásán elrejtve. A rendőrség letartóztatta a Ciornei-testvéreket és még az éjszaka folyamán megkezdte kihallgatásukat. A vizsgálat megállapította, hogy a jelentő Ciornei Todor a délután folyamán meg akarta zsarolni György bátyját és emiatt ez megtagadta a kért pénzeket, bosszúból feljelentette.

Két szélhámos a CFR stratégiai vonalainak ellopott tervével becsapott egy pesti nagybankot

(Bucuresti, szeptember 16.) A Cuvântul jelenti: Néhány évvel ezelőtt Blan budapesti mérnök a CFR vezérigazgatóságának terveket adott át, amelyek Románia stratégiai vonalainak kiépítésére vonatkoztak. A terveket a CFR iratárában helyezték el, ahonnan — budapesti lapjelentések szerint — eltűntek. A pesti jelentés szerint két szélhámos, Michifa Florea és Verzar, megjelentek egy nagy budapesti pénzintézetnél és a román kormány megbízottainak adva ki magukat, tárgyalásokat kezdtek a tervekben lefektetett vonalak megépítéséről. Közben 12.000 pengőt csaltak ki a banktól.

A budapesti rendőrségnek sikerült Verzart letartóztatni, de Florea megszökött.

Az ügyészség elnöke teljesen bizonyított-nak látja a feleséggyilkos Erdélyi bűnét

Feldolgozták a klagenfurti iratokat, amelyek az egész vonalon terhelők

(Budapest, szept. 16.) Ma este az egész városban elterjedt a híre, hogy az osztrák hatóságok által beküldött iratok az ügyészséget abban a meggyőződésben erősítették meg, hogy az ügy már — ugyyszólván — eldöntöttnek mondható. Igaz ugyan, hogy az ügy annyira bonyolult, hogy a vizsgálatnak java része még hátra van. De az ügyészség úgy véli, hogy akár most már konstruálhatná a vádiratot.

Délután fél 4 órakor Sztrache Gusztáv dr. ügyészségi elnök a sajtó képviselői előtt a következő kijelentéseket tette:

— Egész iratosomóra terjednek azok a nyomozási iratok, amelyeket a királyi ügyészség kézhez kapott. Meg kell állapítani, hogy már a rendelkezésre álló anyagból is

rendkívül súlyos és nyomatékossá gyanú terheli Erdélyi Bélát a tekintetben, hogy a feleségét előre megfontolt szándékkal megölte.

Az eddigi bizonyítékok részletezésébe természetesen nem mehetek bele, azonban általánosságban annyit mondhatok, hogy Erdélyi Béla dr. a feleségét Millstadtban a mélységbe taszította és az követőleg, minthogy

a letaszítás halálos eredménnyel nem járt, sőt az orvosszakértői vélemény szerint nem is járhatott, — továbbra is arra törekedett, hogy gyilkos szándékát befejezze.

A letaszításra vonatkozóan megemlíthetem, hogy a szakorvosi vélemény szerint az apróbb zúzódásokon kívül Forgács Anna egy bordatörést is szenvedett, és

ez sem volt olyan súlyos természetű, hogy halálos következménnyel járhatott volna, sőt minthogy a belső részeket komolyan nem veszélyeztette, a szakorvosi vélemény szerint rövidesen felépült volna. Ez indíthatta Erdélyi Bélát arra, hogy a feleségét veronállal mérgezzék meg. Minthogy pedig úgy látszik, hogy a halál nem következett be elég gyorsan,

azért ébredt fel benne az az elhatározás, hogy a feleségét megfojtja.

— A veronálra vonatkozóan meg kell jegyeznem, hogy az erre vonatkozó gyógyvizsgálat iratai még nincsenek itt, azonban az eddigi adatok arra mutatnak, hogy valóban veronálmérgezés történt.

— Azt tartom még szükségesnek megemlíteni, hogy a védelem részéről kérelem terjesztett az iránt, hogy rendeltessék el egy új boncolás, mert az eredeti boncolást nem törvényszéki orvosok végezték. A kérelem vonatkozik arra is, hogy ennél a boncolásnál a büntetőtörvényszék vizsgálóbírája és a magyar törvényszéki orvosszakértők vegyenek részt és e célból szálljanak ki, végül pedig, hogy a vizsgálóbíró a büntetőeljárás színhelyén, Millstadtban tartson helyszíni, illetőleg bírói szemlét az eset körülményeinek felderítése végett.

Ezeket a kérelmeket a királyi ügyészség nem honorálhatja,

hiszen a boncolás amúgy is az osztrák perrendtartásnak megfelelően történt. Az ügy teljesen megérezt a vádirat elkészítésére.

SPORTVILÁG

Hogyan futballoznak Brailában? A Galacról hazaérkezett kolozsvári futballisták érdekes részleteket mesélnek az ottani viszonyokról. A futballszabályokat nagyon eredeti módon kezelik a Fekete-tenger vidékén. Vannak 5 perces kiállítások is — á la Amerika — és az offszájd többé-kevésbé ismeretlen fogalom arrafelé. A legeredetibb szokás mégis az, hogy Brailában a mérkőzés kezdete előtt a bíró megesketi a játékosokat, hogy ellenfelüket és a bírót nem bántják sem szóval, sem tettel. Az esküt egyáltalán nem trtják meg ugyan, — a mérkőzések a lehető legdurvábbak, — mindenesetre azonban olyan újítást jelent ez, amely megörökítésre méltó.

A Pozsony—Budapest mérkőzés epológusa. Budapestről jelentik: A budapesti amatőr válogatott pozsonyi versenysége nagy hullámokat kevert a magyar sportéletben. Zsarnóczy János, az amatőr szövetség egyik vezére hazatérve, rendkívül éles nyilatkozatban azzal vádolta meg Klug Frigyeszt, a mérkőzés bíróját, hogy rosszakaratu bíraskodása miatt vesztett csatát a magyar amatőr csapat. Klug azóta már ugyancsak nyilatkozatban válaszolt a vádakra, a Zsarnóczy—Klug háboru azonban foglalkoztatni fogja a Bíró Testület elnökségét is, amely rendkívüli ülésén foglalkozik az ügygel.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy-zeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Álláskeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékeve van.

Intelligens családnál, Kolozsváron teljes ellátást keres, uri család 8-ik gimnázista fia, Megkeresést „Sürgős” jelígre a kiadóba.

Német, magyar perfekt, románul tudó könyvelő állást keres. Cim a kiadóban.

Kovács Balint műmalma Cluj, keres azonnali belépésre egy elsőrangú főmolnár és két molnárt. Jelentkezni személyesen.

Eladó olesón 1 szekrény, kihúzó asztal 4 székek, két kis irodai szék, tulipános láda, etaszter, fehér paraván és állvány. László, Rákóczi-ut 37.

Két zold urileány teljes ellátást kaphat családnál. Cim a kiadóban.

Tanul 2 villany- és rádiózerelő szak- mában alkalmaz „Constructio” mérnöki iroda P. Unirii 6.

Menyasszonyok, vőlegények szerencsések lesztek, ha ékszer és jegygyűrűt Markovitsól vesztek. Cluj, Főter 6.

Megjötték! Legújabb divatu női télikabát modellek, az olcsóságról közismert Park áruháza, Cluj Malom-u. 6. ahol a legelőnyösebb feltételek mellett vásárolhat, ugyanott férfi-, női- és gyermekruha nagy választékban.

Kirakatát ha kevés áramfogyasztással legjobban akarja világítani, szereltesse a „Constructio” mérnöki irodával. Piata Unirii 6. Telefon 83.

61.000
darab

szappan

kerül eladásra augusztus 31-től
szeptember 10-ig a

Rózsa Royal

drogeriában Cluj, Főter 26 sz. alatt
Egy vevő csak

6 darabig vásárolhat. Viszontel
árusítónak ugyanazok az árak mint
a nagyközönségnek.

Figyelje az árakat!